

Persbericht

PB14-083 | 18 december 2014 | 09.30 uur

CBS: AOW-leeftijd stijgt vanaf 2022 verder door koppeling aan levensduur

Volgens het regeerakkoord wordt de ontwikkeling van de AOW-leeftijd vanaf 2022 gekoppeld aan de toename van de levensduur. Uitgaand van de vandaag gepubliceerde CBS prognose voor de levensduur, zal de AOW-leeftijd hierdoor vanaf 2022 stapsgewijs verder verhoogd worden. In 2060 zal de AOW-leeftijd dan naar verwachting op 71,5 jaar uit komen.

Levensduur van ouderen stijgt

Ouderen leven steeds langer. Op basis van de huidige stand van de volksgezondheid en de medische technologie hebben 65-jarigen gemiddeld nog 19,8 jaar te leven. Deze 'virtuele levensduur' is sinds de introductie van de AOW in 1957 met 5 jaar gestegen. De prognose voorziet een verdere stijging met nog eens 5 jaar tot 2060. Deze stijging kan ook enkele jaren hoger of lager uitvallen, omdat onzeker is hoe de ontwikkeling van de levensduur zich in de toekomst doorzet.

In de praktijk leven 65-plussers gemiddeld langer dan hun virtuele levensduur, omdat zij ook nog profiteren van de medische ontwikkelingen na hun 65^e. Verwacht wordt dat de mensen die dit jaar 65 werden daardoor gemiddeld nog 21,1 jaar zullen leven.

AOW-leeftijd gekoppeld aan virtuele levensduur

Volgens de huidige wetgeving zal de AOW-leeftijd stijgen tot 67 jaar in 2023. Daarna volgt de AOW-leeftijd, met stappen van 3 maanden per keer, eventuele verdere stijgingen van de virtuele levensduur op 65-jarige leeftijd.

Volgens het regeerakkoord zal de AOW-leeftijd echter al in 2021 de 67 jaar bereiken en vanaf 2022 aan de virtuele levensduur gekoppeld worden. Een wetsvoorstel om deze versnelling door te voeren werd op 17 november bij het parlement ingediend. Op basis van de nieuwe CBS prognose zal deze koppeling in 2022 direct leiden tot een extra stijging van de AOW-leeftijd met 3 maanden. Dit kan nog veranderen, omdat de AOW-leeftijd voor 2022 pas begin 2017 zal worden vastgesteld, met de dan geldende CBS prognose. Na 2022 wordt gemiddeld elke twee tot drie jaar een extra verhoging van de AOW-leeftijd voorzien. In 2060 zou dan een AOW-leeftijd van 71,5 jaar bereikt worden. Omdat de toekomstige levensduur niet nauwkeurig voorspeld kan worden, kan dit ook enkele jaren hoger of lager zijn.

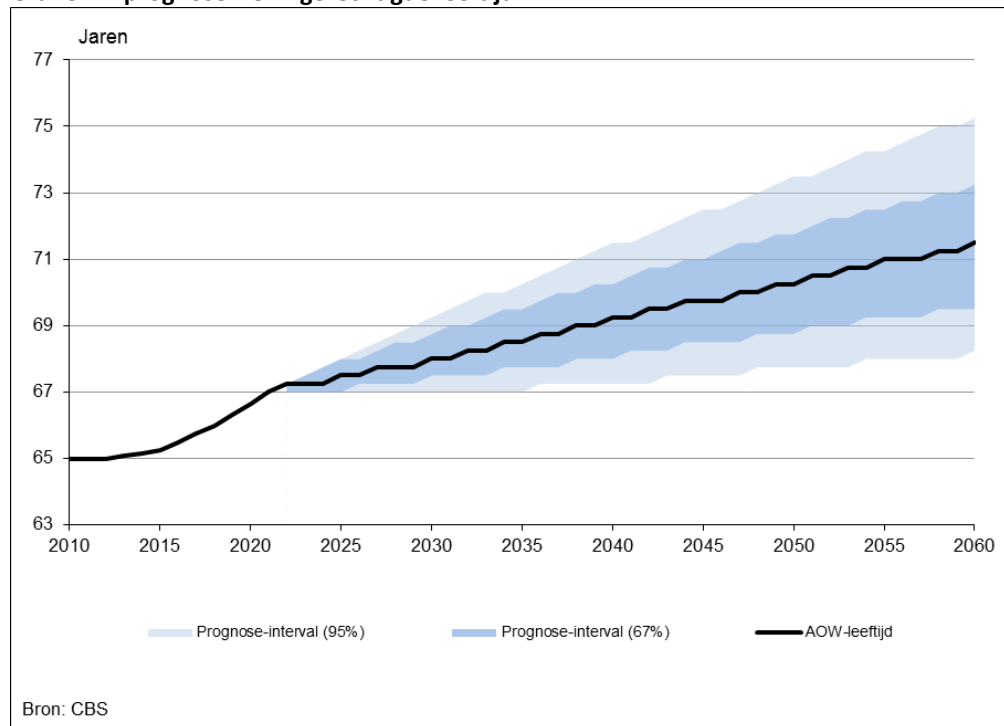
Meer ouderen op de werkvloer

Door de stijgende AOW-leeftijd worden 65-plussers op de werkvloer waarschijnlijk een gebruikelijker fenomeen. Eind 2014 zijn er 34 duizend 65-plussers die nog jonger zijn dan hun AOW-gerechtigde leeftijd. In 2040 zijn dat er naar verwachting 0,8 miljoen.

Het totaal aantal personen in de werkzame leeftijden (tussen de 20 en de AOW-leeftijd) zal in 2040 naar verwachting op 10,2 miljoen liggen, iets meer dan nu. Bij een vaste AOW-leeftijd van 65 jaar zou dat aantal tussen nu en 2040 met 0,7 miljoen dalen. Dat de bevolking in de werkzame leeftijden door de stijgende AOW-leeftijd niet daalt, hoeft nog niet te betekenen dat er evenveel mensen beschikbaar blijven voor werk. Dat hangt ervan af of de leeftijd waarop ouderen stoppen met werken mee zal stijgen met de AOW-leeftijd.

Ondanks de stijgende AOW-leeftijd zal het aantal inwoners in de AOW-leeftijden naar verwachting toch toenemen, van 3,0 miljoen nu naar 3,9 miljoen rond 2040. Na 2040 wordt een daling voorzien.

Grafiek 1: prognose AOW-gerechtigde leeftijd

Technische toelichting

De bevolkingsprognose, waarvan de prognose van de levensduur een onderdeel is, wordt periodiek bijgesteld, waarbij de meest recente ontwikkelingen en nieuwe inzichten worden meegenomen. Ten opzichte van de prognose uit 2012 zijn er dit keer vooral bijstellingen bij de internationale migratie. Voor de verwachte levensduur zijn de veronderstellingen vrijwel niet gewijzigd, waardoor ook de prognose voor de AOW-leeftijd vrijwel gelijk is. Wel werd in de vorige prognose nog een AOW-leeftijd van 67 jaar voor 2022 verwacht, nu is dat 67 jaar en 3 maanden. Op de verschillen met de vorige prognose wordt uitgebreider ingegaan in het artikel [Bevolkingsprognose 2014-2060: groei door migratie](#) (zie link bij dit artikel). Voor de prognose van de levensduur worden de dalende sterftetrends in Nederland en andere West-Europese landen als uitgangspunt genomen, daarnaast wordt rekening gehouden met de invloed van veranderend rookgedrag.

Met het begrip virtuele levensduur, dat in dit persbericht wordt gebruikt, wordt bedoeld op de periode-levensverwachting. De periode-levensverwachting is een samenvattende maat voor de sterftekansen in een kalenderjaar. Het geeft aan hoe oud mensen gemiddeld zouden worden indien de sterftekansen-per-leeftijd van dat jaar hun hele leven zouden gelden. Voor de schatting van de werkelijke levensduur wordt de cohort-levensverwachting gebruikt. Bij de berekening daarvan worden voor elke leeftijd de sterftekansen gebruikt van het jaar waarin men die leeftijd bereikt. Beide type levensverwachting hebben toepassingen. De periode-levensverwachting geeft een schatting van de levensduur zonder daar op dat moment nog niet gerealiseerde ontwikkelingen in de volksgezondheid en medische techniek bij te betrekken. Het is daardoor een bruikbare indicator voor de stand van zaken op dat gebied in een bepaald jaar. De cohort-levensverwachting geeft de beste schatting voor de werkelijke levensduur die mensen zullen bereiken. Beide type levensverwachting worden door het CBS gepubliceerd. Omdat de CBS-prognose niet verder kijkt dan 2060, wordt de cohort-levensverwachting niet gepubliceerd voor generaties die later dan 1961 geboren zijn. Voor latere generaties worden wel sterfte- en overlevingscijfers tot aan 2060 gepubliceerd.

Het CBS publiceert onzekerheidsmarges rond een aantal prognosecijfers. Het 67%-prognose interval moet daarbij geïnterpreteerd worden als de waarden waarbinnen het cijfer waarschijnlijk zal vallen, het 95%-interval als waarden waarbinnen het zeer waarschijnlijk zal vallen. Zie grafiek 1 voor de marges rond de toekomstige AOW-leeftijd, die afhangen van de onzekerheid in de prognose van de virtuele levensduur.

Volgens het regeerakkoord voor de periode 2013-2017 wordt vanaf 2022 de AOW-leeftijd gekoppeld aan de geslachtsneutrale periode-levensverwachting op de 65^e verjaardag. Voor de jaren 2000-2009 bedroeg deze 18,26 jaar. De stijging van de periode-levensverwachting ten opzichte van dit ijkpunt wordt verwerkt in de AOW-leeftijd. De bijstellingen van de AOW-leeftijd worden steeds vijf jaar van tevoren vastgesteld op basis van de dan geldende CBS-sterfteprognose.

Personen die in Nederland verblijven zonder zich bij een gemeente in te schrijven zijn niet meegeteld in de bevolkingscijfers.

Tabel 1. Bevolkingsprognose: Bevolking op 1 januari naar leeftijd

Jaar	Totale bevolking	20 tot 65 jaar	20 jaar tot AOW-leeftijd	65 jaar tot AOW-leeftijd	AOW-leeftijd of ouder
<i>x miljoen</i>					
2015	16,90	10,07	10,10	0,03	2,97
2020	17,25	10,06	10,34	0,27	3,13
2025	17,52	9,98	10,48	0,50	3,31
2030	17,75	9,74	10,39	0,65	3,58
2035	17,91	9,47	10,28	0,82	3,76
2040	17,98	9,34	10,17	0,83	3,93
2045	18,00	9,41	10,27	0,86	3,87
2050	18,01	9,51	10,46	0,95	3,73
2055	18,02	9,56	10,64	1,08	3,58
2060	18,06	9,54	10,78	1,24	3,46

Bron: CBS